

pozno in da tej poslednji se pravi tudi „štajarska“ detelja, menda zato, ker so je izprva največ na Štajarskem sejali. Od naših bratov na Štajarskem sem prepričan, da pustijo radi vsakemu svoje in da nočejo, da se naša rudeča detelja njih detelja imenuje; le našim trgovcem ni mar za slavno ime domače, če le bankovci njim tekó v žep. Združite saj oboje: barantajte srečno, pa dajte detelji naši ime, ki ji gré: „kranjska rudeča detelja“ (krainischer rother Kleesame)!

Drugo besedo pa do vas, kranjski kmetje! Opušтите nekatere napake, da bo vaše blago še bolj slovelo. Ena je, da ne izčistite popolnoma semena; brž ko ne, mislite tudi pléve za seme prodati! Druga je, da nekteri sleparno mešajo med seme črnega drobnega peska ali pa prosa. Kaj mislite, da izveden trgovec ne zapazi te goljufije? Tudi imajo nekteri navado, da seme predkupcem na njivi že v mešičih prodajó; ali mislite, da predkupec nima istega dela z mlatvo itd. kakor vi, ali da mu ga kdo zastonj opravi?

Gospodarji, zapomnite si te moje svete, in prepričali se bote, da sem govoril le za vaš dobiček in za dobro ime naše domovine! Jože Plavež.

O goveji kugi na dalje.

Na Kranjskem je za zdaj goveje in ovčje kuge zopet popolnoma konec. Al naši sosedje Hrvatje je imajo še zmiraj dosti.

Po naznanilu c. k. deželnega poglavarstva tržaškega od 12. t. m. okraj Puljski (Pola) v Istri še ni brez ovčje kuge, zato naj se gospodarji kranjski iz bistriškega in loškega kantona, kateri čez zimo gonijo ovce v Istro, varujejo, da ne pride njih drobnica v kužni puljski okraj in jim ne pocepa.

Na gornjem Štajarskem kuge še niso zatrli v Kindberški okolici in Bruku.

Po dopisu c. kr. zagrebškega poglavarstva od 10. t. m. se je goveja kuga v zagrebški županiji proti zahodu in izhodu zopet razširila in na novo se v 11 selih prikazala, pa tudi v enem selu reške in v 4 selih požeške županije. V Sisku in Čeglji je bila že potihnila, pa se je zopet pričela; vendar ni več tako huda kakor je izprva bila.

V vojaški Granici po naznanilu c. kr. general-komande od 10. okt. odjenjuje kuga v vseh polkovinah razun gradiškanske, kjer je po poslednjem 10dnevem raportu 800 goved na novo zbolelo.

Na Turškem v Bosni je tudi kuge manj v izhodnih nahijah, al toliko huje je v zahodnih krajih goveja in ovčja kuga. — V sami tuzlaski kaimakamii je blizo 72.000 glav poginilo, večidel goved, pa tudi kónj in prešičev; pa ta kuga je črm (bolezen na vranci); bojé se pa v teh krajih tudi, da ne bi se začela med ljudmi kolera, legar in črna pika.

Nova postava

zastran opravljanja stroškov za popravo in zdržanje katoliških cerkev in duhovniških poslopij, potem za pripravo cerkvenih potreb.

Veljavna za deželo kranjsko.

(Konec.)

§. 15. K tej obravnavi se imajo povabiti o pravem času tisti, kateri so dolžni pripomagati s tem pristavkom, da, če ne pridejo, se bo to imelo, kakor da v namenjeno stavbo dovolijo, in so zavezani pripomagati, kar na nje pride. Patron ima pravico k obravnavi poslati tudi namestnika, ki je za to posebno pooblasten.

§. 16. Pri obravnavi naj se natanko prevdari po-

treba stavb, stavbeni načrt in prevdarek stroškov, potem koliko in kako bodo pripomočki (konkurenti) plačevali ali pripomagali itd., in če je mogoče, naj se to ustanovi po dogovoru.

§. 17. Rešenje te obravnave kakor tudi razsodba kacih ugovorov pada pod politiško gosposko, ktera ne zavira pravnega teka po postavi.

§. 18. Kadar je veljavno dognana obravnava zastran pripomočkov, naj se povabijo od politiške gosposke k pripomoči zavezani, oziroma njih namestniki, da izvolijo stavbeni odbor. Ta odbor mora imeti pet odbornikov (udov).

Cerkveni prebendar, patron ali njegov pooblastenec sta po postavi poklicana v odbor, če pred volitvijo izrečeta, da bota pristopila; kolikor se še ozirama na ta izrek potrebuje k polnemu številu odbornikov, se jih izvoli izmed konkurentov z nadpolovično večino glasov.

Odbor prevzame vodstvo, izpeljavo in zarajtovanje stavbe. Vsi odborniki morajo to opravilo oskrbovati brez plačila, samo stroški, ki so jih imeli v gotovem denarji pri tem opravilu, se jim povračujejo.

§. 19. Stavbeni odbor je v svojem področji (obsežku delavnosti) sklepajoči in čuvajoči organ, toda njega vežejo odločbe pravno-veljavne konkurenčne obravnave, kar zadeva način stavbe, stroške, tirjatvo pripomočkov v denarji in naturi itd.

Njegovi sklepi se delajo z nadpolovično večino glasov, oni so vezani za vse pripomočnike (konkurente), in se spolnujejo po politiški poti. Kake ugovore ali pritožbe imajo razsoditi politiške gosposke.

§. 20. Odbor izvoli izmed svojih odbornikov prvaka za izpolnivca. Ta zastopa (izpolnuje) odbor pri vnanjih opravilih, njemu je izročena denarnica (kasa), pri kateri ima sozaklep (drugi ključ) drugih odbornikov eden, on mora vsako leto račun dajati odboru in po dovršeni stavbi tudi končni račun od vseh prihodkov in stroškov.

Ta račun imajo odborniki reševati, tako da je eden porok za vse in vsi za enega, potem naznanijo to pripomočnikom s tem pristavkom, da utegnejo storjeni stavbeni račun pri cerkvenem prebendarju pregledati, in če se jim manjkljiv zdi, v treh mescih, potem ko se jim je bilo to naznanilo, se pritožiti po teku politiških pravn, sicer bi se imel račun za potrjenega.

§. 21. Vsi ukazi, ki zadevajo predmet te postave, ostanejo v veljavi, na koliko jih ne zadene po tej postavi prememba.

Na Dunaji 20. julija 1863.

Franc Jožef s. r.

Nadvojvoda Rainer s. r.

Schmerling s. r.

Po najvišem povelji:

Vitez Schurda s. r.

Starinske stvari.

O simboličnem pomenu sokola.

„Južnemu sokolu“

spisal in posvetil Dav. Terstenjak.

(Dalje in konec.)

Podajmo se sedaj nad spomenike slovensko-rimske nekdanjega Norika in Panonije.

Na kamnu, najdenem v Adrijah, vidimo kronanega jastreba ravno tako kakor na darilni skledi Radogostovi. Pod jastrebom se vidi kroglja — podoba zemlje, iz ktere raste sedmero leljinih peres; vidita se tudi dva bršlinova listka, — simbola mokrote, ljubezni in veselja — združenje solnca z zemljo. — Zlomek rimskega napisa se glasi: M. MENELA ... L. VCLA ... IIXX (*Muchar: „Gesch. der Steierm. I. Band, Tafel I., fig. I.*) Na egersdorfskem